

de recursos i destinats a tornar a l'ambient que ha estat causa, no eficient, però sí determinant que perdessin el seny. Adhuc en el cas dels malalts que troben en la família els esponjosos sentiments de l'afecció, s'ha de tenir en compte que l'alienat guarit no pot reprendre el viure normal sense certes precaucions: se li han d'evitar les emocions, les contrarietats, les preocupacions persistents. En lloc d'això, ço que li passa habitualment és que, en sortir del Manicomi, encara feble de la malaltia soferta, ha de sostenir immediatament una aspra lluita per tal de subvenir a les necessitats pròpies i a les dels seus, que de vegades s'han arruïnat durant el temps de la reclusió.

"A fi de remeiar els inconvenients que ofereix, tant per als malalts guarits com per a llur família i per a la societat, aquesta deplorable situació, han estat fundades en molts països Societats de patronatge i d'assistència als malalts que surten de l'Asil. Reflexionant-hi un moment, la missió d'aquestes Societats apar tan imperiosa que hom s'estranya que tots els Manicomis no estiguin en estreta relació amb una associació d'aquesta mena, mercès a la qual s'assegura als malalts que surten de l'establiment un ajut i un reconfort moral i material."

Acabàvem l'esmentada Memòria, proposant la creació d'un Patronat per als malalts del Manicomi de Salt.

Acceptada pel Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya la nostra proposta, iniciàrem tot seguit la tasca de preparar pacientment el terreny a les comarques gironines per tal de crear-hi l'ambient favorable a la institució perquè propugnàvem.

En diverses poblacions donàrem conferències i converses sobre l'indole de les malalties mentals i sobre l'alcoholisme, i férem també un cens de la morbiditat causada per l'alcohol en aquelles contrades, mercès a la col·laboració dels metges del Col·legi de Girona. Al mateix temps publicàvem a la premsa comarcal alguns treballs sobre les diverses modalitats de l'assistència als malalts psíquics, tot posant de relleu l'interès i acurament amb què eren servides en alguns països les necessitats del malalt mental. Tenint en compte les funcions rectores de Barcelona, del cap i casal de Catalunya, vinguérem també a ací a donar dues conferències: una a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, sobre "El problema de l'alcoholisme; efectes socials i profilaxi", i una altra a l'Ateneu Barcelonès, sobre "Preservació i lluita contra les malal-

ties mentals", on per primera vegada en la nostra terra fou parlat d'una manera sistemàtica de profilaxi i higiene psíquica i fou proposada la creació de la Lliga Catalana d'Higiene mental. Paralelament a aquesta obra de penetració en els diversos llocs i estaments de Catalunya, procuràvem també interessar les anomenades esferes oficials amb una Memòria raonada que elevàvem al Consell Permanent de la Mancomunitat, en la qual proposàvem els organismes a crear com una avançada de la lluita contra les malalties psíquiques.

Anàvem, doncs, amb actuacions diverses, però convergents, assaonant el terreny, a fi d'assolir aquell grau mínim indispensable d'atenció i d'interès del cos social, sense el qual les organitzacions d'aquesta mena neixen mortes o estan condemnades a l'esterilitat i a la ineficàcia.

L'adveniment de la Dictadura i la instauració de la Mancomunitat governativa amb la que la meua doble condició d'home liberal i d'home de catalanitat m'impedia de col·laborar, em féu renunciar a prosseguir l'obra perquè propugnava...

La circumstància de tornar a tenir actualment al meu càrrec un servei de psiquiatria on són assistits malalts de beneficència i el fet de la lluita quotidiana amb les dificultats que obstaculitzen el desenrotllament de la meua missió, m'han suggerit la idea d'un nou esforç pro Patronat de malalts psíquics, buscant per la meua paraula intrascendent el ressó irradiant de la tribuna de la Societat Catalana de Psiquiatria i Neurologia.

Entre les moltes finalitats assignades al Patronat, la primordial i essencial és la guia i protecció del malalt psíquic així que surt de l'Asil. Tant si el malalt surt guarit, com si només surt alivat, l'ajut del Patronat li és necessari.

Veiem per què.

Prou s'ha dit i repetit que l'alienat és purament i simplement un home malalt; prou s'ha dit i repetit que Pinel, a les primeries del segle XIX, elevà l'alienat a la dignitat de malalt, però aquest concepte no ha arribat encara a l'entranya del cos social, i bon tros se'n falta.

Més que com un home malalt, el psicòpata és algunes vegades considerat com un destorb i una nosa, o com una vergonya, àdhuc per la seva pròpia família.

Revelació d'aquestes asseveracions és una lletra que he tingut ocasió de trobar tot fullejant l'expedient d'un dels malalts del Servei de psi-